

Preduzetnički informativ

Okt/1-2012

PRAVO I OBAVEZA ZAPOSLENOG NA PRVI DEO GODIŠNJEG ODMORA ZA 2012. GODINU

Podsećamo na odredbu člana 73. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS" br. 24/05, 61/05 i 54/09) kojom je regulisano da se prvi deo godišnjeg odmora u trajanju od najmanje tri radne nedelje mora iskoristiti u toku kalendarske godine.

Znači, prvi deo godišnjeg odmora za 2012. godinu u trajanju od tri radne nedelje se mora iskoristiti do kraja 2012. godine. Ako se godišnji odmor koristi u celini u decembru 2012. godine može se iskoristiti u nastavku, bez prekida, u narednoj godini, ako je korišćenje započeto u 2012. godini.

U slučaju kada je zaposleni u radnom odnosu na određeno vreme i nema šest meseci neprekidnog rada u 2012. godine, poslodavac mora da mu obezbedi pravo na korišćenje srazmernog broja dana godišnjeg odmora do kraja 2012. godine.

Ako je zaposleni za vreme korišćenja godišnjeg odmora privremeno sprečen za rad u smislu propisa o zdravstvenom osiguranju, ima pravo da po isteku te spečenosti za rad nastavi korišćenje godišnjeg odmora.

Zaposlena koja je u toku 2012. godine bila odsutna sa rada radi porodijskog odsustva, odsustva radi nege deteta ili radi posebne nege deteta i zbog toga nije mogla da iskoristi godišnji odmor u 2012. godine ima pravo da taj godišnji odmor u celini iskoristi do 30.06.2013. godine.

Ako se zaposlena vrati na rad sa porodijskog odsustva i odsustva sa rada radi nege deteta posle 30.06.2013. godine tada neće imati pravo da koristi godišnji odmor iz 2012. godine.

Sadržaj Preduzetničkog informativ:

- 1** *Pravo i obaveza zaposlenog na prvi deo godišnjeg odmora za 2012. godinu*
strana
- 2** *Uredba o izmenama i dopunama uredbe o količini rashoda na koji se ne plaća akciza*
strana
- 6** *Izmene i dopune zakona o PDV*
strana
- 6** *Izmene i dopune zakona o porezu na dohodak građana*
strana

UREDBA O IZMENAMA I DOPUNAMA UREDBE O KOLIČINI RASHODA (KALO, RASTUR, KVAR I LOM) NA KOJI SE NE PLAĆA AKCIZA

Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o količini rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća akciza je objavljena u "Službenom glasniku RS" br. 96/12 a stupila je na snagu 06.10.2012. godine.

Ovim izmenama i dopunama Uredbe:

brisane su odredbe kojima je bilo regulisano da se akciza plaća na iskazani rashod (kalo, rastur, kvar i lom) u maloprodajnom objektu obveznika akcize na tečni naftni gas za pogon motornih vozila iznad količine utvrđene normativom koji je propisa Uredbom i propisani su novi normativi o količini rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća akciza na derivate nafte.

IZMENE I DOPUNE ZAKONA O PDV

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost. koji je objavljen u “Službenom glasniku RS” br.93/2012, dana 28. septembra 2012.godine, stupio je na snagu 29.septembra 2012.godine, a primenjuje se od 01. januara 2013.godine, osim odredaba člana 15., člana 26.stav 2. i člana 45., koje će se primenjivati od 01. oktobra 2012.godine, člana 32., koji će se primenjivati od 31.decembra 2012.godine.

Najbitnije izmene koje se primenjuju od 01.januara 2013.godine su sledeće:

Povećan je cenzus za obavezno evidentiranje u sistem PDV sa 4.000.000 na 8.000.000 dinara ukupnog prometa

Obveznik koji je u prethodnih 12 meseci ostvario ukupan promet veći od 8.000.000 dinara, dužan je najkasnije do isteka prvog roka za predaju periodične poreske prijave, podnese evidencionu prijavu nadležnom poreskom organu.

Ova odredba se zasniva na izmenama Zakona o PDV, kojima je definisan mali poreski obveznik:

“Malim obveznikom, u smislu ovog zakona, smatra se lice koje vrši promet dobara i usluga na teritoriji Republike i/ili u inostranstvu, a čiji ukupan promet dobara i usluga u prethodnih 12 meseci nije veći od 8.000.000 dinara, odnosno koje pri otpočinjanju obavljanja delatnosti procenjuje da u narednih 12 meseci neće ostvariti ukupan promet veći od 8.000.000 dinara.

Mali obveznik ne obračunava PDV za izvršen promet dobara i usluga, nema pravo iskazivanja PDV u računima, nema pravo na odbitak prethodnog poreza i nije dužan da vodi evidenciju propisanu ovim zakonom.

Mali obveznik može da se opredeli za obavezu plaćanja PDV podnošenjem evidencione prijave propisane u skladu sa ovim zakonom nadležnom poreskom organu i u tom slučaju stiče prava i obavezu iz stava 2. ovog člana, kao i druga prava i obaveze koje obveznik PDV ima po ovom zakonu.

U slučaju iz stava 3. ovog člana, obaveza plaćanja PDV traje najmanje dve godine.

Po isteku roka iz stava 4. ovog člana, obveznik može da podnese zahtev za prestanak obaveze plaćanja PDV nadležnom poreskom organu.

Ukupnim prometom iz stava 1. ovog člana smatra se promet dobara i usluga iz člana 28. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona, osim prometa opreme i objekata za vršenje delatnosti (u daljem tekstu: ukupan promet).“

Definisan je status poljoprivrednika i mogućnost evidentiranja u sistem PDV

Prema izmenama Zakona o PDV, poljoprivrednicima se smatraju fizička lica koja su obveznici poreza na dohodak građana na prihode od poljoprivrede i šumarstva na osnovu katastarskog prihoda i fizička lica koja su kao nosioci, odnosno članovi poljoprivrednog gazdinstva upisana u registru poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa propisom kojim se uređuje registracija poljoprivrednih gazdinstava.

Poljoprivrednik čiji ukupan promet dobara i usluga u prethodnih 12 meseci nije veći od 8.000.000 dinara ne obračunava PDV za izvršen promet dobara i usluga, nema pravo iskazivanja PDV u računima, nema pravo na odbitak prethodnog poreza i nije dužan da vodi evidenciju propisanu ovim zakonom.

Bitna je izmena, da mali poreski obveznik, odnosno poljoprivrednik u bilo koje vreme u toku godine, (ne samo na početku tekuće godine do 15. januara) može da se opredeli za obavezu plaćanja PDV

Nastavak na 3. strani

podnošenjem evidencione prijave propisane nadležnom poreskom organu, i u ovom slučaju obaveza plaćanja PDV traje najmanje dve godine. Nakon isteka roka od dve godine, poljoprivrednik može u bilo koje vreme (ne samo na početku tekuće godine do 15. januara) da podnese zahtev za prestanak obaveze plaćanja PDV nadležnom poreskom organu.

Bitna je novina takođe u vezi poljoprivrednika sledeća odredba Zakona o PDV (član 51a): Obveznik je dužan da uz poresku prijavu dostavi nadležnom poreskom organu obaveštenje o poljoprivredniku koji nije evidentiran za obavezu plaćanja PDV, a koji mu je u prethodnih 12 meseci izvršio promet poljoprivrednih i šumskih proizvoda i poljoprivrednih usluga u iznosu većem od 1.000.000 dinara.

Ovo obaveštenje se dostavlja uz poresku prijavu za poreski period, u kojem je poreskom obvezniku poljoprivrednik izvršio promet u iznosu većem od 1.000.000 dinara.

Ovo obaveštenje sadrži najmanje podatke o nazivu, odnosno imenu i prezimenu, kao i adresi i PIB-u poljoprivrednika.

Menja se cenzus za utvrđivanje poreskog perioda za koji se obračunava PDV

Poreski period je kalendarski mesec:

- Za obveznike koji prvi put započnu PDV aktivnost u tekućoj kalendarskoj godini, nezavisno od dana registracije za obavljanje delatnosti kada je reč o obvezniku koji se registruje za obavljanje delatnosti, za tekuću i narednu kalendarsku godinu poreski period je kalendarski mesec.
- Poreski period za koji se obračunava PDV, predaje poreska prijava i plaća PDV je kalendarski mesec za obveznika koji je u prethodnih 12 meseci ostvario ukupan promet veći od 50.000.000 dinara ili procenjuje da će u narednih 12 meseci ostvariti ukupan promet veći od 50.000.000 dinara, kao i za obveznika koji primenjuje sistem naplate, tj. poresku obavezu plaća po naplaćenom potraživanju za izvršeni promet dobara i usluga.

Poreski period je kalendarsko tromesečje:

Poreski period za koji se obračunava PDV, predaje poreska prijava i plaća PDV je kalendarsko tromesečje za obveznika koji je u prethodnih 12 meseci ostvario ukupan promet manji od 50.000.000 dinara ili procenjuje da će u narednih 12 meseci ostvariti ukupan promet manji od 50.000.000 dinara, osim za obveznika koji primenjuje sistem naplate, tj. poresku obavezu plaća po naplaćenom potraživanju za izvršeni promet dobara i usluga.

Ako je za poreskog obveznika povoljnije da zadrži dosadašnji status u pogledu poreskog perioda, tj. do sada je bio mesečni poreski obveznik, a u skladu sa gore navedenim izmenama, od 01. januara 2013.godine bio bi mu utvrđen poreski period kalendarsko tromesečje, može da podnese nadležnom poreskom organu zahtev za promenu poreskog perioda u kalendarski mesec do 15.januara 2013.godine.

Menja se rok za podnošenje poreske prijave

Obveznik PDV za koga je poreski period kalendarski mesec, podnosi poresku prijavu na propisanom obrascu u roku od 15 dana po isteku poreskog perioda.

Obveznik PDV za koga je poreski period kalendarsko tromesečje, podnosi poresku prijavu na propisanom obrascu u roku od 20 dana, po isteku poreskog perioda.

Važno je napomenuti, da obveznici PDV za poslednji poreski period za 2012.godinu podnose poresku prijavu do 10. januara 2013.godine.

Obveznici PDV koji se brišu iz evidencije za PDV podnose poresku prijavu na dan podnošenja zahteva za brisanje. U ovom slučaju poreska prijava se podnosi za period od dana početka poreskog perioda u kojem je podnet zahtev za brisanje do dana prestanka obavljanja PDV aktivnosti.

Nastavak na 4. strani

Izmene u vezi sa brisanjem obveznika iz evidencije PDV

Brisanje obveznika iz evidencije PDV će se vršiti od 01. januara 2013.godine samo na osnovu podnetog zahteva obveznika za brisanje iz evidencije PDV.

Novim Zakonom o PDV, brisan je člana 39. od 31.decembra 2012.godine, što znači da nadležni poreski organ, neće izvršiti brisanje onih obveznika iz evidencije za PDV po službenoj dužnosti, koji su ostvarili ukupan promet u prethodnoj godini u iznosu manjem od 2.000.000 dinara.

Zbog povećanog cenzusa za obavezno evidentiranje u sistem PDV sa 4.000.000 na 8.000.000 dinara ukupnog prometa, veliki broj obveznika će imati mogućnost da podnesu zahtev za brisanje iz evidencije PDV.

Obveznici, koji su se opredelili na obavezu plaćanja PDV do 15. januara 2012.godine, mogu da podnesu zahtev za brisanje iz evidencije za PDV nadležnom poreskom organu od 1. januara 2014. godine.

Prilikom odlučivanja o predaji zahteva za brisanje iz PDV evidencije, važno je sagledati sledeće: Izvršena je izmena člana 40. Zakona o PDV, koji propisuje obaveze za obveznika, koji je podneo zahtev za brisanje iz evidencije PDV, i to:

Obveznik koji je podneo zahtev za brisanje iz evidencije za PDV dužan je da na dan prestanka PDV aktivnosti:

- 1) izvrši popis dobara, uključujući opremu, objekte za vršenje delatnosti i ulaganja u objekte, kao i datih avansa, po osnovu kojih je imao pravo na odbitak prethodnog poreza u skladu sa ovim zakonom i da o tome sačini popisnu listu;
- 2) izvrši ispravku odbitka prethodnog poreza za opremu, objekte i ulaganja u objekte u skladu sa ovim zakonom;
- 3) utvrdi iznos prethodnog poreza za dobra, osim dobara iz tačke 2) ovog stava, i date avanse.

Iznos ispravljenog odbitka prethodnog poreza i iznos prethodnog poreza iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana obveznik iskazuje kao dugovani u poreskoj prijavi u skladu sa ovim zakonom.

Popisnu listu iz stava 1. tačka 1) ovog člana obveznik podnosi uz poresku prijavu za poslednji poreski period, koju podnosi u skladu sa Zakonom o PDV.

Novim članom 38a i članom 51.Zakona o PDV predviđeno je sledeće:

Na zahtev obveznika koji u prethodnih 12 meseci nije ostvario ukupan promet veći od 8.000.000 dinara, uključujući i obveznika iz člana 33. stav 5. i člana 34. stav 8. ovog zakona, za prestanak obaveze plaćanja PDV, nadležni poreski organ sprovodi postupak i izdaje potvrdu o brisanju iz evidencije za PDV.

Pre brisanja iz registra privrednih subjekata, odnosno drugog registra u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: registar) kod organa nadležnog za vođenje registra, obveznik PDV koji prestaje da obavlja delatnost dužan je da, najkasnije u roku od 15 dana pre podnošenja zahteva za brisanje iz registra, nadležnom poreskom organu podnese zahtev za brisanje iz evidencije obveznika za PDV.

Zahtev za brisanje iz evidencije za PDV iz st 1. i 2. ovog člana obavezno sadrži podatak o datumu prestanka obavljanja PDV aktivnosti.

Nadležni poreski organ sprovodi postupak i izdaje potvrdu o brisanju iz evidencije za PDV.

Organ nadležan za vođenje registra ne može izvršiti brisanje obveznika iz registra bez potvrde iz stava 4. ovog člana.

Nastavak na 5. strani

Obveznici PDV koji se brišu iz evidencije za PDV, plaćaju PDV u roku od 15 dana od dana podnošenja poreske prijave ako je reč o licu koje nastavlja da obavlja delatnost.

Obveznici PDV, koji prestaju da obavljaju delatnost, plaćaju PDV do dana podnošenja zahteva za brisanje iz registra privrednih subjekata, odnosno drugog registra u skladu sa zakonom kod organa nadležnog za vođenje registra.

Mogućnost plaćanja PDV obaveze po naplaćenom potraživanju (sistem naplate)

Propisan je novi član 36a Zakona o PDV, što citiramo u potpunosti:

„Poreska obaveza po naplaćenom potraživanju

Član 36a

Obveznik PDV čiji ukupan promet dobara i usluga u prethodnih 12 meseci nije veći od 50.000.000 dinara i koji je u tom periodu neprekidno bio evidentiran za obavezu plaćanja PDV može da podnese zahtev nadležnom poreskom organu za odobravanje plaćanja poreske obaveze po naplaćenom potraživanju za izvršeni promet dobara i usluga (u daljem tekstu: sistem naplate), pod uslovima da:

- 1) je u prethodnih 12 meseci podnosio poreske prijave za PDV u propisanom roku;*
- 2) u prethodnih 12 meseci nisu prestali uslovi za obračunavanje PDV po sistemu naplate, odnosno da obveznik PDV nije prestao da koristi sistem naplate na sopstveni zahtev.*

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se nadležnom poreskom organu koji proverava ispunjenost uslova za sistem naplate i izdaje potvrdu o odobravanju sistema naplate.

Obveznik PDV primenjuje sistem naplate od prvog dana poreskog perioda koji sledi poreskom periodu u kojem je primio potvrdu iz stava 2. ovog člana.

Obveznik PDV kome je nadležni poreski organ odobrio primenu sistema naplate:

- 1) obračunava PDV za izvršeni promet dobara i usluga, izdaje račun u skladu sa ovim zakonom u kojem iskazuje obračunati PDV i navodi da za taj promet dobara i usluga primenjuje sistem naplate;*
- 2) poresku obavezu iz tačke 1) ovog stava plaća za poreski period u kojem je naplatio potraživanje, odnosno deo potraživanja za izvršeni promet dobara i usluga, u delu naplaćenog potraživanja;*
- 3) ima pravo na odbitak prethodnog poreza u skladu sa članom 28. st. 1, 2. i 4. ovog zakona, a pod uslovom da je prethodnom učesniku u prometu platio obavezu za promet dobara i usluga, u delu plaćene obaveze, odnosno da je plaćen PDV pri uvozu dobara.*

Izuzetno od stava 4. ovog člana, sistem naplate ne primenjuje se kod:

- 1) prometa dobara iz člana 4. stav 3. tač. 7) i 7a) ovog zakona;*
- 2) prenosa celokupne ili dela imovine, osim prenosa iz člana 6. stav 1. tačka 1) ovog zakona;*
- 3) prometa dobara i usluga za koji je obveznik PDV poreski dužnik iz člana 10. stav 1. tač. 2) i 3) i stav 2. ovog zakona;*
- 4) prometa dobara i usluga u skladu sa čl. 35. i 36. ovog zakona;*
- 5) prometa dobara i usluga koji se vrši povezanim licima u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica.*

Ako obveznik PDV ne naplati potraživanje za promet dobara i usluga u roku od šest meseci od dana kada je izvršio promet, dužan je da poresku obavezu po osnovu tog prometa plati za poreski period u kojem je istekao rok od šest meseci.

Nastavak na 6. strani

Sistem naplate prestaje prvog dana poreskog perioda koji sledi poreskom periodu u kojem:

- 1) je obveznik PDV dostavio izjavu nadležnom poreskom organu o prestanku sistema naplate;*
- 2) su nastale okolnosti zbog kojih se obvezniku PDV ne bi odobrio sistem naplate od strane nadležnog poreskog organa pri podnošenju zahteva za odobravanje ovog sistema.*

Nadležni poreski organ izdaje potvrdu o prestanku sistema naplate iz stava 7. ovog člana.

Izuzetno od stava 7. ovog člana, sistem naplate prestaje i u slučaju podnošenja zahteva za brisanje iz evidencije za PDV danom prestanka PDV aktivnosti.

Kod prestanka sistema naplate, obveznik PDV je dužan da za poslednji poreski period, odnosno period u kojem je prestao sa PDV aktivnošću, a u kojem je primenjivao sistem naplate, plati i porešku obavezu za promet dobara i usluga za koji nije naplatio potraživanje i ima pravo da PDV obračunat od strane prethodnog učesnika u prometu kojem nije platio obavezu za promet dobara i usluga odbije kao prethodni porez u skladu sa ovim zakonom.

Ministar bliže uređuje šta se smatra naplatom potraživanja iz stava 1. ovog člana.”

IZMENE I DOPUNE ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana je objavljen u "Službenom glasniku RS" br. 93/2012 dana 28.09.2012. godine, a stupa na snagu osam dana od dana objavljivanja.

U Preduzetničkom informatoru broj Sept/1-2012 naveli smo najvažnije izmene i dopune Zakona o porezu na dohodak građana. U ovom tekstu ćemo navesti i ostale izmene i dopune tog Zakona:

1) Porez na zarade se ne plaća na primanja po osnovu dnevne naknade koju ostvaruju pripadnici Vojske Srbije u vezi sa vršenjem službe.

2) Obveznik - fizičko lice koji je pravo, udeo ili hartiju od vrednosti pre prodaje držao u svom portfelju neprekidno najmanje deset godina njihovom prodajom ne ostvaruje kapitalni dobitak. (Kapitalni dobitak predstavlja razliku između prodajne cene prava, udela odnosno hartija od vrednosti i njihove nabavne cene usklađene prema odredbama Zakona - član 72. stav 5. Zakona). Znači, ako je fizičko lice steklo nepokretnost, udeo ili hartije od vrednosti najmanje deset godina neprekidno pre prodaje, prilikom njihovog prenosa uz naknadu nije obveznik poreza na kapitalni dobitak.

Kapitalni dobitak se ne utvrđuje i ne plaća na prihod ostvaren od dana stupanja na snagu ovog zakona po osnovu prenosa prava, udela ili hartija od vrednosti koje je obveznik pre prodaje držao u svom portfelju neprekidno najmanje deset godina, a u koji period se računa i vreme do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pre ovih izmena i dopuna, u Zakonu o porezu na dohodak građana je bilo regulisano da poreski obveznik koji je pravo, udeo ili hartiju od vrednosti držao u svom portfelju pre 24.01.1994. godine pre prodaje nije ostvario kapitalni dobitak njihovom prodajom.

Nastavak na 6. strani

Podsećamo na odredbu koja je važila pre ovih izmena i dopuna, a koja se i dalje primenjuje, a to je da se kapitalni dobitak ne utvrđuje i ne oporezuje kod prenosa prava na nepokretnosti, udela ili hartija od vrednosti u sledećim slučajevima:

- ako se prenos vrši između bračnih drugova i krvnih srodnika u pravoj liniji,
- ako se prenos vrši između razvedenih bračnih drugova, a u neposrednoj je vezi sa razvodom braka,
- na prihod ostvaren po osnovu prenosa dužničkih hartija od vrednosti u smislu propisa kojima je uređeno tržište hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata čiji je izdavalac Republika, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave ili Narodna banka Srbije.

3) Izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana je regulisano da se u cilju utvrđivanja kapitalnog dobitka, nabavnom cenom prava, udela ili hartije od vrednosti koju je obveznik stekao poklonom ili nasleđem, smatra cena po kojoj je poklonodavac, odnosno ostavilac stekao to pravo, udeo ili hartiju od vrednosti, a ako ne može da se utvrdi ta cena onda njihova tržišna vrednost u momentu sticanja tog prava, udela ili hartije od vrednosti od strane poklonodavca, odnosno ostavioa utvrđena od strane nadležnog poreskog organa.

Obveznik koji je pravo, udeo ili hartiju od vrednosti stekao ugovorom o doživotnom izdržavanju, nabavnom cenom se smatra tržišna cena prava, udela ili hartija od vrednosti koja je uzeta ili mogla biti uzeta kao osnovica poreza na prenos apsolutnih prava u momentu njihovog sticanja od strane obveznika.

4) Regulisana je mogućnost prebijanja kapitalnih gubitaka i kapitalnih dobitaka. (Kada je razlika između prodajne cene prava, udela odnosno hartija od vrednosti i njihove nabavne cene usklađene prema odredbama Zakona negativna u pitanju je kapitalni gubitak - član 72. stav 6. Zakona). Znači, kapitalni gubitak ostvaren prodajom jednog prava, udela ili hartije od vrednosti u jednoj godini, može se prebiti sa kapitalnim dobitkom ostvarenim prodajom drugog prava, udela ili hartije od vrednosti u narednoj godini, s tim da obveznik prvo ostvari kapitalni gubitak, a kasnije ostvari kapitalni dobitak. Ovo prebijanje je dopušteno u vremenskom periodu od pet godina, počev od godine u kojoj je ostvaren kapitalni gubitak.

Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány - Szabadka
Vojvođanska Fondacija za razvoj “Halo” - Subotica
Development Foundation of Vojvodina Háló - Subotica

Age Mamužića 11, Subotica - Szabadka
Tel.: +381 24 557 015, Fax: +381 24 555 775
office@vfhalo.eu

Izdanje podržali:

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Pokrajinski sekretarijat za privredu
Pokrajinski sekretarijat za
obrazovanje, upravu i nacionalne
zajednice

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
334.72
PREUZETNIČKI informator = Vállalkozói tájékoztató /
glavni urednik Tivadar Bunford. - 2012, Okt/ 1-2012. - Subotica :
Vojvođanska fondacija za razvoj “Halo”, 2012-. - 30 cm
Mesečno. - Tekst na srp. i mađ. jeziku
ISSN 2217-9623
COBISS.SR-ID 272563463